

Religie en verschillen in vermogen en inkomen

Reinder Lok, Marleen Wings en Ferdy Otten

Christenen hebben vaker een groot vermogen dan personen met een andere of zonder kerkelijke gezindte. Binnen de christelijke bevolking hebben trouwe protestantse kerk-gangers het vaakst een groot vermogen. Bij katholieken is er geen onderscheid naar kerkgang. Zowel katholieken als protestanten sparen meer dan de rest van de bevolking en katholieken bezitten vaker een duur huis. In tegenstelling tot het vermogen is het inkomen geen onderscheidend kenmerk bij protestanten en katholieken

1. Inleiding

Over protestanten wordt vaak gezegd dat ze er een sobere levensstijl van hard werken en weinig uitgeven op nahouden. Vooral de reformator Johannes Calvijn en de door hem sterk beïnvloede protestantse traditie in Nederland roepen dit beeld bij velen op. Aan het begin van de vorige eeuw legde de Duitse socioloog Max Weber zelfs een relatie tussen specifieke protestantse geloofsopvattingen en het ontstaan van het kapitalisme (Weber, 1920). De protestantse opvattingen over werken en sparen zouden eraan hebben bijgedragen dat gebieden met een overwegend protestantse bevolking een snellere en sterkere kapitalistische ontwikkeling hebben doorgemaakt. Deze theorie is echter omstreden: hedendaagse wetenschappers presenteren andere verklaringen. Zo stellen Becker en Woessmann (2009) dat protestanten meer geletterd waren door hun inspanningen om de Bijbel te lezen. Arruñada (2009) verklaart de sterke economische ontwikkeling uit de protestantse sociale ethiek. Betrouwbaarheid en onderling vertrouwen maken onderlinge transacties minder risicovol en laten zo de markt beter functioneren.

In een voorgaande analyse onderzochten Otten en Lok (2009) de relatie tussen religie en verschillen in leefstijl, arbeid en inkomen. Vooral frequente protestantse kerk-gangers blijken minder dan gemiddeld te roken en te drinken. Op andere terreinen, zoals arbeidsparticipatie en inkomen, zijn de verschillen met andere bevolkingsgroepen echter gering. Onderzoek van Renneboog en Spaeniers (2009) wijst uit dat christenen sparen belangrijker vinden en dat ze meer risicomijdend zijn dan niet-christenen. Katholieken zijn meer risicomijdend dan protestanten en protestanten zijn zich beter bewust van hun financiële verantwoordelijkheid. Verder is er weinig onderscheid.

Recent beschikbaar gekomen vermogensdata maken het mogelijk om de relatie tussen religie en het samenspel van inkomen en vermogen nader te onderzoeken. Het is voornamelijk de vraag of de vermeende kapitalistische geest van protestanten is terug te zien in hogere vermogens. In dit artikel wordt de relatie tussen religie en zowel inkomen als vermogen onderzocht. Zijn protestanten rijker dan katholieken of is eerder het onderscheid tussen christenen en niet-christenen doorslaggevend?

2. Methode

Steekproef

Gegevens over religie uit het Permanent Onderzoek LeefSituatie (POLS) zijn verrijkt met gegevens uit de vermogensstatistiek van het Centraal Bureau voor de Statistiek. POLS is gebaseerd op een jaarlijkse aselecte steekproef onder de bevolking van alle leeftijden, niet woonachtig in instellingen of tehuizen. Gegevens uit POLS over de jaren 2006, 2007 en 2008 zijn samengevoegd tot één bestand. Daarmee is er informatie beschikbaar over in totaal ruim 27 duizend personen. De vermogensstatistiek is voornamelijk gebaseerd op integrale gegevens van de Belastingdienst.

Religie

In dit artikel wordt religie onderzocht in relatie tot inkomen en vermogen. Religie is bepaald aan de hand van kerkelijke gezindte en kerkbezoek. Kerkelijke gezindte heeft betrekking op de kerkelijke richting of levensbeschouwelijke groepering waartoe mensen zichzelf rekenen. Daarbij worden normaliter de volgende groepen onderscheiden: geen kerkelijke gezindte, Rooms-katholiek, Nederlands Hervormd, gereformeerd, Protestantse kerk in Nederland, Islamiet en anders. In dit artikel worden de drie protestantse gezindten samengenomen, omdat de Nederlands Hervormde Kerk en de Gereformeerde Kerken in Nederland in 2004 formeel zijn opgegaan in de Protestantse kerk in Nederland. Bovendien zijn de steekproefaantallen van de deelgroepen van beperkte omvang.

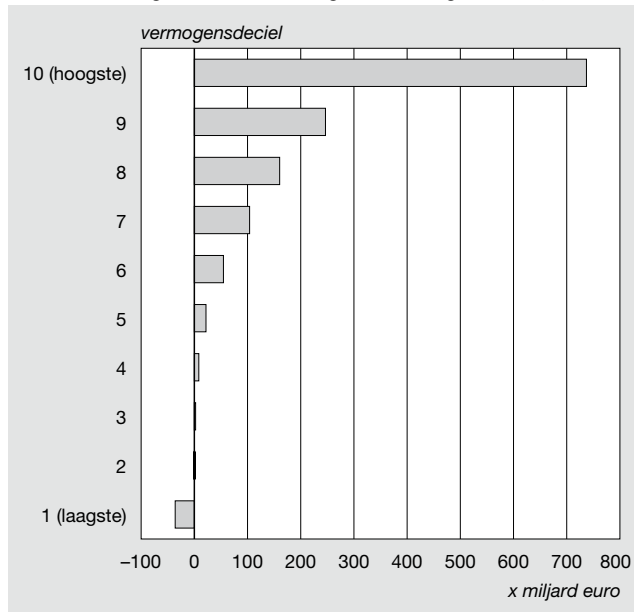
Kerkbezoek heeft betrekking op het bezoeken van bijeenkomsten met een godsdienstig of levensbeschouwelijk doel. In dit artikel worden personen onderscheiden die eenmaal per week of vaker zo'n bijeenkomst bezoeken en personen die minder dan eens per week gaan.

Vermogen

Aan de steekproefpersonen is het vermogen per 1 januari 2008 gekoppeld van het huishouden waartoe de respondent op dat moment behoorde. Vermogen is het saldo van bezittingen en schulden. Bezittingen zijn bank-, en spaartegoeden, obligaties, aandelen, opties en dergelijke, de eigen woning, ondernemingsvermogen en overige bezittingen. Schulden zijn de som van hypotheekschuld in verband met de eigen woning en overige schulden.

De vermogenssom per decielgroep van het vermogen is weergegeven in *grafiek 1*. De eerst decielgroep is gevormd uit de 10 procent huishoudens met de laagste vermogens; de tiende decielgroep uit de 10 procent huishoudens met de hoogste vermogens. Vrijwel al het vermogen van de huishoudens is in bezit van de rijkste helft van de bevolking. Een tiende deel van de huishoudens bezit zelfs bijna 57 procent, ofwel 737 miljard euro, van het totale vermogen van 1,3 biljoen euro.

1. Totale vermogen van de bevolking naar vermogensdeciël, 2008

Het gemiddelde vermogen wordt dus zeer sterk bepaald door enkele zeer rijken. Hoewel huishoudens gemiddeld een vermogen van 181 duizend euro hebben, bezit de helft minder dan 47 duizend euro, het zogenoemde mediane vermogen. Om een goed beeld te krijgen van de vermogens van religieuze groepen is het gemiddelde dus geen goede maat. In dit artikel wordt daarom onderzocht welk deel van de bevolking een hoog vermogen heeft. Per religieuze bevolkingsgroep wordt het aandeel met een vermogen boven het mediane vermogen bepaald. Dit wordt herhaald voor het derde kwartiel, het vermogen waarvoor geldt dat een kwart van de huishoudens meer bezit.

Inkomen

Naast het vermogen wordt ook het inkomen van de huishoudens onderzocht in relatie tot religie. Om te corrigeren voor toevallige fluctuaties in het inkomen bij met name zelfstandigen, worden de inkomens over 2005, 2006 en 2007 opgeteld. Bovendien worden alle inkomens gestandaardiseerd, ofwel omgerekend naar het niveau van eenpersoons-huishoudens. Dat wordt gedaan met behulp van equivalentiefactoren die corrigeren voor verschillen in grootte en samenstelling van huishoudens. In deze equivalentiefactoren komen de schaalvoordelen van een gemeenschappelijke huishouding tot uitdrukking. Door de standaardisatie zijn huishoudens van verschillende samenstelling te vergelijken ten aanzien van het welvaartsniveau van de inkomens. Voor de vergelijkbaarheid met de vermogensanalyse worden alleen de inkomens boven de mediaan en het derde kwartiel van het inkomen beschouwd.

Analyse

Onderzocht wordt de invloed van religie op de financiële welvaartspositie van huishoudens, gemeten met het huishoudensinkomen en het huishoudensvermogen. Als eerste worden de mediane vermogens van de religieuze groepen beschreven. Het vermogen hangt echter ook sa-

men met enkele kenmerken die tussen de religieuze groepen nogal kunnen verschillen. Zo neemt het toe met leeftijd en opleiding en is ook de samenstelling van het huishouden van belang. Dit wordt geïllustreerd aan de hand van een logistische regressie van vermogen op deze verklarende kenmerken en religie.

Om voor de verschillen in samenstelling van de religieuze groepen te corrigeren, wordt de bevolking opgedeeld in zestig groepen, naar zes leeftijdscategorieën, vijf opleidingscategorieën en twee huishoudenscategorieën. Binnen elke groep wordt bepaald tot welke kwartielgroep van het vermogen een huishouden behoort. Met dit gegeven wordt per religieus kenmerk geteld hoe vaak de huishoudens tot de eerste, tweede, derde of vierde kwartielgroep behoren. Als er geen verband zou bestaan tussen religie en vermogen, zou in elke kwartielgroep een kwart van de religieuze groep moeten vallen.

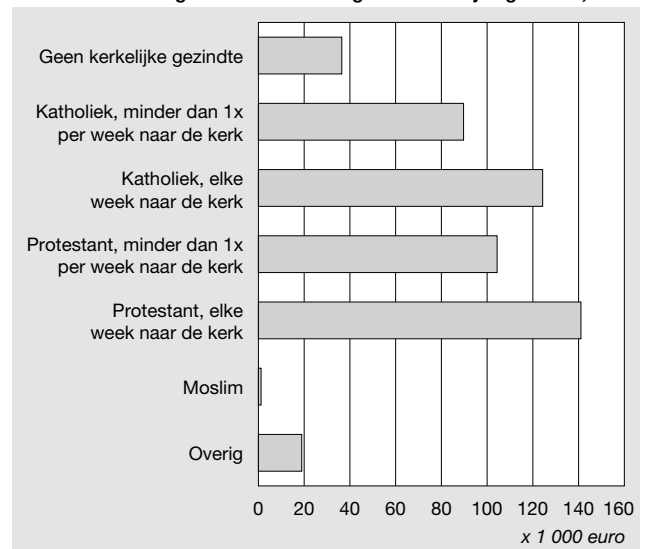
3. Resultaten

Christenen hebben vaker een groot vermogen

De helft van de Nederlandse huishoudens heeft in 2008 een vermogen van 47 duizend euro of meer, de andere helft zit daar onder. De middelste waarde ofwel mediaan ligt dus op 47 duizend euro. Wordt de mediaan van het vermogen per religieuze groep bepaald, dan blijkt dat de meest frequente kerkgangers het hoogste mediane vermogen hebben. Protestantse kerkgangers spannen met een mediaan vermogen van 141 duizend euro de kroon; katholieken volgen met 124 duizend euro. Minder frequente kerkgangers hebben lagere vermogens, maar bezitten duidelijk meer dan personen zonder kerkelijke gezindte. Van de niet-kerkelijken heeft de helft een vermogen van minder dan 36,5 duizend euro (grafiek 2).

Hierbij moet worden opgemerkt dat de gegevens over alle Nederlandse huishoudens uit de vermogensstatistiek van het CBS komen. De schattingen op basis van de veel klei-

2. Mediaan vermogen van de bevolking naar kerkelijke gezindte, 2008

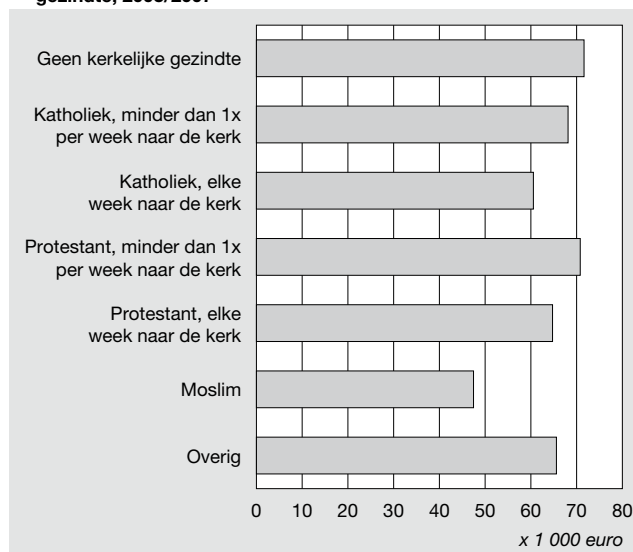

nere POLS-steekproef wijken door het steekproefkarakter iets af van de uitkomsten van de vermogensstatistiek. Daardoor zijn de mediane vermogens per religieuze groep in de POLS-steekproef iets te hoog ingeschat.

Bij het gemiddelde inkomen over drie jaar is het beeld anders. Onkerkelijken en protestanten die minder dan eens per week naar de kerk gaan, hebben de hoogste driejarige inkomens. Andere gelovigen hebben juist lagere inkomens.

In een voorgaande analyse (Ott en Lok, 2009) is al aangetoond dat protestanten zich wat betreft inkomen nauwelijks onderscheiden van katholieken en ongelovigen. In die eerdere analyse waren echter geen vermogensgegevens beschikbaar. In deze analyse worden inkomen en vermo-

3. Gemiddeld driejarig inkomen van de bevolking naar kerkelijke gezindte, 2005/2007

gen als samenhangende grootheden onderzocht in relatie tot religie. Uit de samengevoegde gegevens blijkt opnieuw dat het inkomen slechts beperkt een onderscheidend kenmerk is van protestanten, en niet interageert met vermogen. De focus van deze analyse ligt daarom op het verband tussen religie en vermogen.

Dat het christelijke deel van de bevolking vaker een groot vermogen heeft, betekent nog niet dat christenen harder werken of spaarzamer leven. Het vermogen en inkomen van een huishouden hangen ook samen met leeftijd, opleiding en de samenstelling van het huishouden. Het grotere vermogen van christenen kan dus samenhangen met de gemiddeld hogere leeftijd en het lagere opleidingsniveau van deze bevolkingsgroep (Arts, 2009). Om deze samenhang zichtbaar te maken, is een logistische regressie uitgevoerd met vermogen als uitkomstvariabele en met kerkelijke gezindte, leeftijd van de hoofdkostwinner, opleiding van de hoofdkostwinner en de samenstelling van het huishouden als verklarende variabelen. In deze analyse wordt de verhouding gebruikt tussen het aantal personen boven en onder de mediaan van het vermogen. Hetzelfde is gedaan voor de verhouding boven en onder het derde kwartiel van het vermogen (*staat*). De uitkomsten laten zien dat de kans op een groot vermogen toeneemt met de leeftijd en het opleidingsniveau (de coëfficiënten nemen toe) en dat echtparen of samenwonenden vaker een groot vermogen hebben dan alleenstaanden of eenoudergezinnen. Voor vermogens boven de mediaan blijkt de kans op een groot vermogen bij ouderen weer iets af te nemen. Bij de onderstaande uitkomsten is steeds rekening gehouden met verschillen in leeftijd, opleiding en huishoudensamenstelling.

Frequente protestantse kerkgangers hebben vaker een groot vermogen

Protestanten en katholieken hebben grotere vermogens dan mensen zonder of met een andere kerkelijke gezindte.

Staat Logistische regressie van vermogen op kerkelijke gezindte, leeftijd, opleiding en huishouden

	Vermogen boven mediaan		Vermogen boven derde kwartiel	
	coëfficiënt	standaardfout	coëfficiënt	standaardfout
Kerkelijke gezindte				
Geen kerkelijke gezindte	-0,90	0,07	-0,69	0,06
Katholiek, minder dan 1x per week naar de kerk	-0,42	0,07	-0,16	0,07
Katholiek, elke week naar de kerk	-0,31	0,12	-0,06	0,11
Protestant, minder dan 1x per week naar kerk	-0,41	0,07	-0,22	0,07
Protestant, elke week naar de kerk (ref.)				
Moslim	-2,90	0,14	-3,22	0,31
Overig	-1,20	0,09	-0,93	0,10
Leeftijd hoofdkostwinner				
0-34 jaar	-2,17	0,07	-2,87	0,10
35-44 jaar	-0,59	0,06	-1,21	0,07
45-54 jaar	0,05	0,06	-0,52	0,07
55-64 jaar	0,30	0,07	-0,15	0,07
65-74 jaar	0,14	0,07	-0,01	0,07
75 jaar of ouder (ref.)				
Opleiding hoofdkostwinner				
Basisonderwijs	-1,66	0,05	-1,46	0,06
Vbo	-0,90	0,04	-0,87	0,05
Mavo	-0,77	0,06	-0,86	0,07
Havo, MBO, VWO	-0,52	0,04	-0,54	0,04
HBO, Universiteit (ref.)				
Huishouden				
Alleenstaande of eenoudergezin	-1,22	0,04	-0,98	0,05
Overig huishouden (ref.)				

Met 63 procent hebben frequente protestantse kerkgangers het vaakst een vermogen boven de mediaan (*grafiek 4*). Ook van de protestanten met een minder frequente kerkgang hebben er meer dan gemiddeld, namelijk 57 procent, een vermogen boven de mediaan. Dit is ongeveer even veel als onder katholieken. Bij katholieken is er verder geen significant onderscheid tussen frequente en minder frequente kerkgangers.

Van de bevolking zonder kerkelijke gezindte heeft 46 procent een vermogen boven de mediaan. Islamieten hebben in slechts 21 procent van de gevallen een vermogen van die omvang (*grafiek 4*).

Dezelfde analyse is ook uitgevoerd voor vermogens in de hoogste kwartielgroep. Ook daar hebben frequente protes-

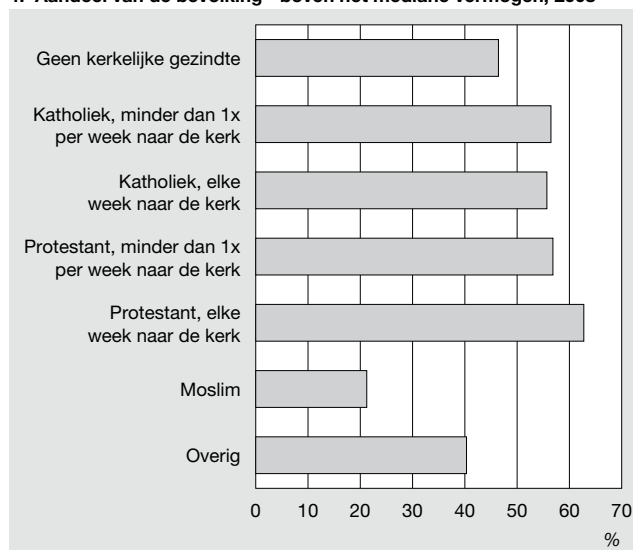
tantse kerkgangers het vaakst een groot vermogen (*grafiek 5*). Van deze groep protestanten valt 35 procent in de hoogste vermogensgroep. Van de minder frequente protestantse kerkgangers en de katholieken is dit ongeveer 30 procent. Van de moslims heeft maar 6 procent een vermogen in de hoogste groep.

Protestanten onderscheiden zich niet met hoge inkomens

Een vergelijkbare analyse is ook uitgevoerd voor het driejarig gestandaardiseerd inkomen. Omdat daarin al rekening is gehouden met de huishoudenssamenstelling, is in deze analyse alleen gecorrigeerd voor leeftijd en opleiding van de hoofdkostwinner.

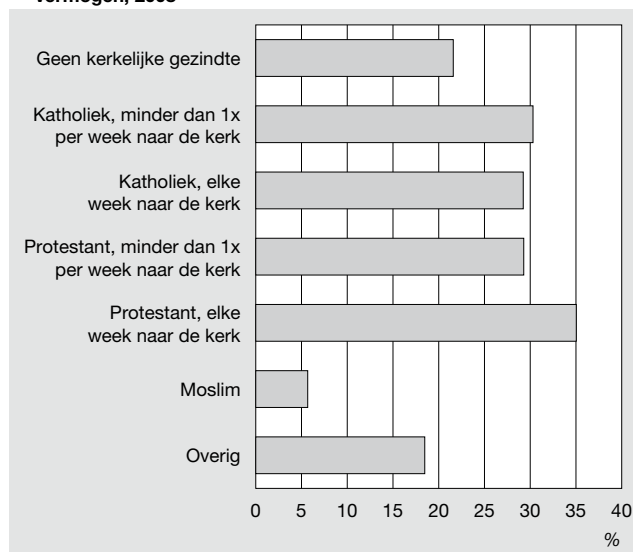
Personen zonder kerkelijke gezindte en de christenen die minder dan een keer per week naar de kerk gaan, hebben het vaakst een inkomen in de hoogste kwartielgroep. Trouwvare kerkgangers scoren duidelijk lager, maar ook hier is er geen onderscheid tussen katholieken en protestanten (*grafiek 6*).

4. Aandeel van de bevolking ¹⁾ boven het mediane vermogen, 2008

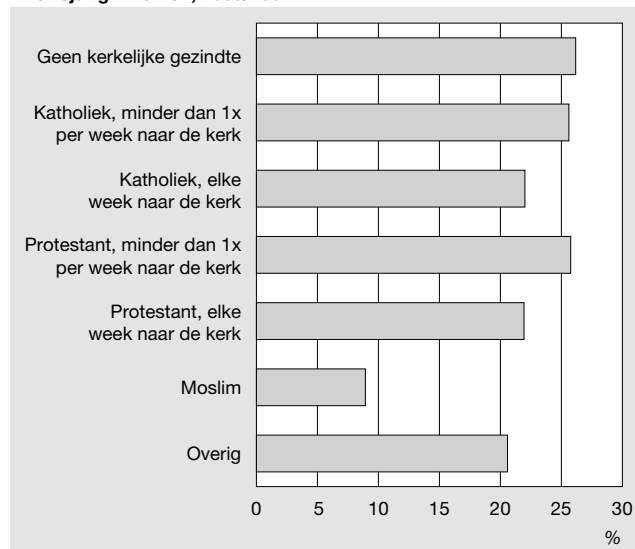
¹⁾ Gecorrigeerd voor leeftijd en opleiding van de hoofdkostwinner en huishoudenssamenstelling.

5. Aandeel van de bevolking ¹⁾ in de hoogste kwartielgroep van het vermogen, 2008

¹⁾ Gecorrigeerd voor leeftijd en opleiding van de hoofdkostwinner en huishoudenssamenstelling.

6. Aandeel van de bevolking ¹⁾ in de hoogste kwartielgroep van het driejarig inkomen, 2005/2007

¹⁾ Gecorrigeerd voor leeftijd en opleiding van de hoofdkostwinner en huishoudenssamenstelling.

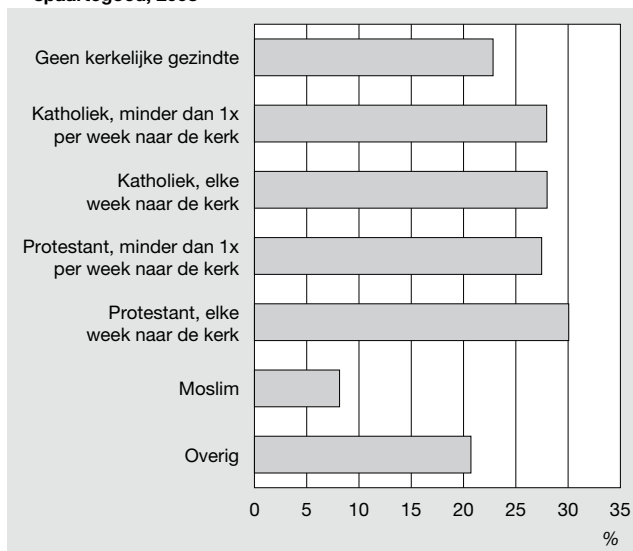
Christenen sparen het meest

Zowel de katholieke als de protestantse bevolking heeft vaker dan gemiddeld een hoog spaartegoed. Ongeveer 28 tot 30 procent van hun spaartegoeden valt in de hoogste kwartielgroep. Er zijn geen significante verschillen tussen katholieken en protestanten en frequente en minder frequente kerkgangers. Moslims hebben met 8 procent het minst vaak een spaartegoed in de hoogste kwartielgroep (*grafiek 7*).

Katholieken bezitten vaker een duur huis

Op vermogenscomponenten die op slechts een deel van de populatie van toepassing zijn, kunnen vanwege de kleine aantallen geen betrouwbare analyses worden uitgevoerd. Daarom zijn geen uitspraken mogelijk over de vermogens-

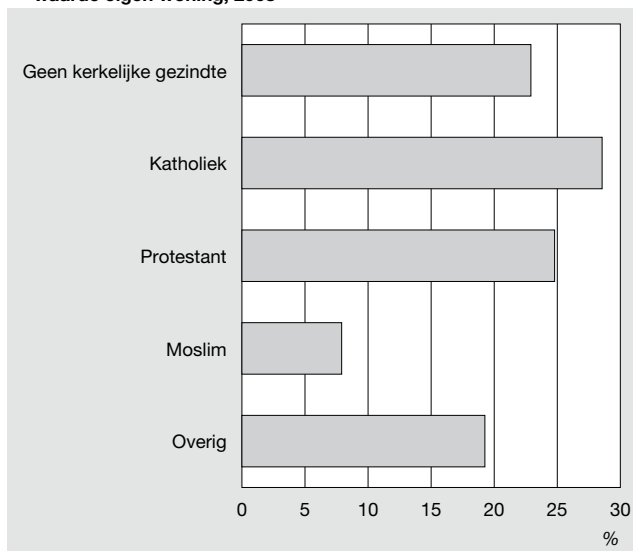
7. Aandeel van de bevolking ¹⁾ in de hoogste kwartielgroep van het spaartegoed, 2008

¹⁾ Gecorrigeerd voor leeftijd en opleiding van de hoofdkostwinner en huishoudenssamenstelling.

componenten 'effecten' en 'ondernemersvermogen'. Als het onderscheid naar kerkgang wordt losgelaten, is wel een analyse over de eigen woning mogelijk. Rooms-katholieken blijken dan het vaakst in een duur huis te wonen. Bijna 29 procent van hen heeft een huis in de hoogste kwartielgroep. Dit is significant meer dan onder protestanten, mensen zonder gezindte en de kleinere stromingen. Op de tweede plaats volgen de protestanten, die eveneens vaker een duur huis hebben dan de resterende groepen (grafiek 8).

8. Aandeel van de bevolking ¹⁾ in de hoogste kwartielgroep van de waarde eigen woning, 2008

¹⁾ Gecorrigeerd voor leeftijd en opleiding van de hoofdkostwinner en huishoudenssamenstelling.

4. Conclusie

Christenen hebben vaker een groot vermogen dan anderen, maar onderscheiden zich niet met hogere inkomens.

Binnen de christelijke bevolking hebben trouwe protestantse kerkgangers het vaakst een groot vermogen. Bij katholieken is er geen onderscheid naar kerkgang. Verder sparen katholieken en protestanten meer dan personen zonder gezindte en personen van de kleinere religieuze stromingen. Onderling zijn hier echter geen significante verschillen te zien. Wel zijn er voor wat betreft de waarde van de eigen woning verschillen tussen katholieken en protestanten: katholieken hebben vaker een duurder huis.

Het onderzoek laat twee belangrijke scheidslijnen zien in de relatie tussen religie en vermogen. Allereerst valt het verschil op tussen de grote christelijke stromingen en de rest van de bevolking: christenen hebben vaker een groot vermogen.

Ten tweede is er een duidelijk onderscheid tussen de trouwe protestantse kerkgangers en de andere christelijke groepen. De trouwe protestantse kerkgangers hebben het vaakst een groot vermogen. Opmerkelijk is dat juist deze groep volgens het eerdere onderzoek van Otten en Lok (2009) er een duidelijk minder uitbundige leefstijl op nahoudt. Dat lijkt voor een deel het idee te ondersteunen dat een sobere levensstijl bij protestanten gerelateerd is aan een meer verregaande vermogensvergarig.

Onze resultaten zijn in overeenstemming met het recente onderzoek van Renneboog en Spaenjers (2009), waarin is aangetoond dat religieuze mensen, en dan vooral christenen, eerder dan niet-religieuze mensen geneigd zijn om geld te sparen of opzij te zetten voor hun kinderen. Ook beslissen christenen anders over hun financiën doordat ze relatief meer risicomijdend zijn en verder vooruit kijken.

Literatuur

Arruñada, B., 2009, Protestants and Catholics: Similar work ethic, different social ethic. *The Economic Journal* (published online).

Arts, K., 2009, Ontwikkelingen in kerkelijkheid en kerkbezoek (1999–2008). In: Schmeets, H. en R. van der Bie (red), *Religie aan het begin van de 21ste eeuw*. CBS, Den Haag/Heerlen, blz. 41–46.

Becker, S.O. en L. Woessmann, 2009, Was Weber wrong? A human capital theory of protestant economic history. *The Quarterly Journal of Economics* 124(2), blz. 531–596.

Otten, F. en R. Lok, 2009, Religie en verschillen in leefstijl, arbeid en inkomen. In: Schmeets, H. en R. van der Bie (red), *Religie aan het begin van de 21ste eeuw*. CBS, Den Haag/Heerlen, blz. 65–81.

Renneboog, L. en C. Spaenjers, 2009, Where Angels Fear to Trade: The role of religion in household finance. Center discussion paper. Universiteit van Tilburg, Tilburg.

Weber, M., 1920, Die protestantische Ethik und der 'Geist' des Kapitalismus. In: *Gesammelte Aufsätze zur Religionssoziologie*, Band I, Tübingen (Mohr Siebeck), p. 17–206. (Herziene versie van gelijknamige artikelen verschenen in *Archiv für Sozialwissenschaft und Sozialpolitik*, Band 20:1, 1–54, 1904; Band 21:1, 1–110, 1905).

Tabellen

Maand-, kwartaal- en jaarcijfers

Bevolking, stand en dynamiek

Jaar	Levend- geborenen	Overledenen	Buitenlandse migratie		Totale bevol- kingsgroei ²⁾	Aantal inwoners aan einde van de periode	Verhuisde personen		Huwelijks- sluitingen	Echt- scheidings
			Immigratie	Emigratie ¹⁾			Tussen gemeenten	Binnen gemeenten		
2005	187 910	136 402	92 297	119 725	28 684	16 334 210	642 089	1 009 486	72 263	31 905
2006	185 057	135 372	101 150	132 470	23 782	16 357 992	652 302	1 025 817	72 369	31 734
2007	181 336	133 022	116 819	122 576	47 407	16 405 399	646 564	992 616	72 485	31 983
2008	184 634	135 136	143 516	117 779	80 388	16 485 787	649 253	983 138	75 438	32 236
2009	184 824	134 174	147 308	110 830	91 825	16 577 612	599 034	902 608	72 927	30 745
Kwartaal										
2007										
1e kwartaal	44 139	35 124	26 218	28 160	7 073	16 365 065	157 707	256 343	9 478	8 302
2e kwartaal	44 188	32 243	23 733	26 202	9 476	16 374 541	143 098	242 048	23 231	8 167
3e kwartaal	48 272	30 840	38 734	36 864	1 9302	16 393 843	187 762	248 219	27 212	7 981
4e kwartaal	44 737	34 815	28 134	31 350	11 556	16 405 399	157 997	246 006	12 564	7 533
2008										
1e kwartaal	44 078	36 308	31 770	26 884	12 656	16 418 055	158 461	251 389	9 693	8 226
2e kwartaal	45 819	33 138	29 670	25 471	16 880	16 434 935	144 706	238 330	24 255	8 073
3e kwartaal	49 646	31 425	47 841	36 138	29 924	16 464 859	189 467	249 901	28 561	8 184
4e kwartaal	45 091	34 265	34 235	29 286	20 928	16 485 787	156 619	243 518	12 929	7 753
2009										
1e kwartaal	44 432	37 629	34 677	24 399	17 081	16 502 868	149 269	234 770	9 148	7 730
2e kwartaal	45 753	31 804	29 856	25 168	18 637	16 521 505	129 505	214 259	23 440	7 143
3e kwartaal	49 180	31 018	47 852	33 071	32 943	16 554 448	175 162	228 503	27 110	7 970
4e kwartaal	45 459	33 723	34 923	28 192	23 164	16 577 612	145 098	225 076	13 229	7 902
Maand										
2006										
oktober	16 144	10 349	9 631	11 665	3 761	16 352 678	55 680	85 790	5 184	2 592
november	15 005	10 865	7 782	11 628	294	16 352 972	54 048	88 393	3 506	2 698
december	14 806	11 630	6 038	9 611	5 020	16 357 992	48 957	84 236	3 810	2 274
2007										
januari	15 019	12 221	9 313	10 970	1 141	16 359 133	56 746	88 908	2 692	2 901
februari	13 909	10 884	8 648	7 868	3 805	16 362 938	49 174	79 045	3 073	2 397
maart	15 211	12 019	8 257	9 322	2 127	16 365 065	51 787	88 390	3 713	3 004
april	14 385	11 021	7 045	7 878	2 531	16 367 596	44 330	74 175	4 555	2 901
mei	15 144	10 799	8 044	8 707	3 682	16 371 278	48 638	83 244	7 807	2 397
juni	14 659	10 423	8 644	9 617	3 263	16 374 541	50 130	84 629	10 869	3 004
juli	15 989	10 484	10 685	13 392	2 798	16 377 339	60 953	88 261	9 682	2 761
augustus	16 262	10 450	13 270	13 146	5 936	16 383 275	68 083	84 582	7 704	2 806
september	16 021	9 906	14 779	10 326	10 568	16 393 843	58 726	75 376	9 826	2 414
oktober	15 662	11 049	11 874	11 191	5 296	16 399 139	57 720	84 936	5 456	2 673
november	14 531	11 281	9 360	10 740	1 870	16 401 009	53 265	84 125	3 677	2 748
december	14 544	12 485	6 900	9 419	4 390	16 405 399	47 012	76 945	3 431	2 112
2008										
januari	15 071	12 849	11 236	9 751	3 707	16 409 106	59 407	91 428	2 765	2 909
februari	14 236	11 380	10 954	8 609	5 201	16 414 307	50 854	80 077	3 483	2 633
maart	14 771	12 079	9 580	8 524	3 748	16 418 055	48 200	79 884	3 445	2 684
april	14 804	11 366	10 337	8 493	5 282	16 423 337	49 683	83 110	6 081	2 861
mei	15 597	11 328	8 961	7 881	5 349	16 428 686	45 287	75 326	8 767	2 504
juni	15 418	10 444	10 372	9 097	6 249	16 434 935	49 736	79 894	9 407	2 708
juli	16 903	10 854	12 782	13 314	5 517	16 440 452	62 017	88 984	6 551	2 961
augustus	16 350	10 434	15 119	12 395	8 640	16 449 092	64 269	78 991	12 480	2 535
september	16 393	10 137	19 940	10 429	15 767	16 464 859	63 181	81 926	9 530	2 688
oktober	15 685	10 992	13 957	9 800	8 850	16 473 709	56 800	85 626	5 960	2 699
november	14 556	10 906	10 849	8 917	5 582	16 479 291	48 107	75 390	3 252	2 469
december	14 850	12 367	9 429	10 569	6 496	16 485 787	51 712	82 502	3 717	2 585
2009										
januari	15 354	14 390	12 299	10 818	2 445	16 488 232	52 632	81 465	2 620	2 575
februari	13 683	11 703	11 286	6 219	7 047	16 495 279	47 497	73 138	2 931	2 469
maart	15 395	11 536	11 092	7 362	7 589	16 502 868	49 140	80 167	3 597	2 686
april	15 014	10 908	9 463	7 934	5 635	16 508 503	42 402	70 852	5 210	2 401
mei	15 221	10 670	9 555	8 352	5 754	16 514 257	41 416	69 161	8 817	2 171
juni	15 518	10 226	10 838	8 882	7 248	16 521 505	45 687	74 246	9 413	2 571
juli	16 668	10 540	12 483	11 417	7 194	16 528 699	56 899	82 214	7 255	2 851
augustus	16 251	10 231	16 065	11 335	10 750	16 539 449	58 952	71 234	8 599	2 440
september	16 261	10 247	19 304	10 319	14 999	16 554 448	59 311	75 055	11 256	2 679
oktober	15 453	11 182	15 444	10 134	9 581	16 564 029	50 960	75 463	5 787	2 679
november	15 000	10 728	10 984	7 785	7 471	16 571 500	46 865	72 377	3 587	2 549
december	15 006	11 813	8 495	10 273	6 112	16 577 612	47 273	77 236	3 855	2 674

1) Inclusief saldo administratieve correcties.

2) Inclusief het verschil tussen het officieel vastgestelde en het berekende inwonertal (overige correcties).

N.B. De cijfers voor 2008 en eerder zijn definitief.
Voor technische toelichting en verklaring van termen zie toelichting 2, blz. 59.